

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКОВОЇ ДУМКИ В МЕНЕДЖМЕНТІ, ГАЛУЗЯХ СПОРТУ, ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

*Тези доповідей
III Міжнародної студентської наукової конференції
(26-27 вересня 2024 року, м. Львів)*

*За загальною редакцією
Наталії ПАВЛЕНЧИК*

Львів -2024

УДК 630.1:351.82(477)

**РЕФОРМУВАННЯ УПРАВЛІННЯ ЛІСОВИМ ГОСПОДАРСТВОМ
УКРАЇНИ**

Святослав ДУДЮК

магістрант

Науковий керівник – **Володимир ДУДЮК**

канд. екон. наук, доцент

Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)

Сьогодні кліматичні зміни є однією з найгостріших проблем світової спільноти. Ліси, як важливий компонент природних екосистем, відіграють головну роль у зменшенні негативного впливу на якість навколишнього середовища. Екологічне, соціальне й економічне значення лісів і лісового господарства визнане на глобальному та локальному рівнях і не викликає сумнівів.

Ліси займають близько 16 % території України (приблизно 10,4 млн га), зосереджені переважно в Карпатах, на Поліссі та в північній частині країни. Вони є джерелом деревини, екологічних послуг (регулювання клімату, очищення повітря, охорона біорізноманіття), а також туристичних і рекреаційних можливостей.

Запас деревини в лісах України оцінюють в межах 2,3 млрд. м³, а за рік у середньому приростає 35 млн м³ деревини. Сердній запас на 1 гектарі становить близько 220 м³. За даними Держлісагентства, відбувається поступове збільшення запасу, що підтверджує значний економічний і природоохоронний потенціал наших лісів [1].

Лісова галузь України відіграє важливу роль в економіці країни та охороні довкілля, але водночас стикається з численними викликами. Сьогодні вона перебуває на етапі реформування, спрямованого на поліпшення управління лісовими ресурсами, боротьбу з незаконними вирубками та сталий розвиток лісокористування.

Питання реформування лісового господарства України впродовж тривалого періоду часу є актуальним для проведення наукових досліджень

про, що свідчить аналіз публікацій А.М. Дейнеки, І. М. Жежкун, Ю.М. Марчука, І.М. Синякевича та інших [2-5]. Можна виділити такі основні напрямки реформування лісогосподарської галузі, як комплексний перегляд законодавчої і нормативної бази на еколого-економічних засадах; національна інвентаризація лісів; реформування ринку деревини; удосконалення системи оподаткування лісового господарства; реформування системи фінансування лісового господарства України; реформування державної лісової охорони; реформування інституційної структури управління лісами та лісовим господарством.

У 2022 році Рада національної безпеки і оборони України приймає рішення «Про охорону, захист, використання та відтворення лісів України в особливий період». У документі зазначено: «... з метою підвищення ефективності функціонування лісової галузі опрацювати питання щодо створення: єдиного державного суб'єкта господарювання з питань охорони, захисту, використання та відтворення лісів шляхом реорганізації державних унітарних комерційних підприємств, які перебувають у сфері управління Державного агентства лісових ресурсів України».

Постановою Кабінету Міністрів України від 07.09.2022 № 1003 «Деякі питання реформування управління лісової галузі» прийнято рішення про утворення державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» через злиття спеціалізованих державних лісогосподарських підприємств, які належать до сфери управління Державного агентства лісових ресурсів, із подальшим перетворенням державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» в акціонерне товариство, 100 відсотків акцій якого належать державі [7].

Державне агентство лісових ресурсів України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовує і координує Кабінетом Міністрів України через Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів. Основним завданням Держлісагентства є забезпечення реалізації державної політики у сфері лісового й мисливського господарства.

Державне спеціалізоване господарське підприємство «Ліси України» є одним із найбільших лісокористувачів Європи та найбільшим лісокористувачем України. Належить до сфери управління Державного агентства лісових ресурсів України (Держлісагентства). В управлінні підприємства перебуває 6,6 млн га земель державного лісового фонду.

ДП «Ліси України» не фінансується з державного бюджету, самостійно забезпечуючи господарську діяльність. Земельні ділянки лісогосподарського призначення перебувають у державній власності і передані ДП «Ліси України» в постійне користування. ДП «Ліси України» складається з центрального апарату, 9+1 регіональних офісів зі 146 філіями, до складу яких входить 1 451 лісництво.

Однією з основних цілей створення ДП «Ліси України» є покращення ефективності управління лісовими ресурсами й зменшення адміністративних витрат, що також відповідає цілям сталого розвитку та збереження екосистем.

У межах реформування передбачено підвищення прозорості й ефективності за допомогою цифрових технологій, зокрема через автоматизацію управлінських процесів, упровадження сучасних інформаційних систем і використання блокчейн-технологій для відстеження ланцюга поставок лісопродукції. На думку багатьох експертів, це також сприятиме боротьбі з незаконними вирубками та забезпечувати прозорість усіх процесів у лісовому господарстві.

Список використаних джерел:

1. Публічний звіт Голови Державного агентства лісових ресурсів України за 2020 рік. URL: https://drive.google.com/file/d/1gnksEnP3cbw5_G-vPklXzUV0lxG_EQoL/view

2. Дейнека А. М. Соціально-економічні передумови реформування системи управління лісовим господарством. *Економіка: проблеми теорії та практики* : зб. наук. пр. Дніпропетровськ : Вид-во ДНУ, 2009. Т. 6, вип. 252. С. 1517–1525.

3. Жежкун І. М. Лісоресурсні рентні платежі в Україні за умов значного коливання цін на продукцію необробленої деревини. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2020. Т. 30, № 1. С. 88–93.

4. Аналітичний звіт про стан лісових ринків в Україні та їх регулювання. URL: https://apd-ukraine.de/images/2019/Agrarpolitische_Berichte/Forst_Marchuk/APD_FPВ_Marчuk_UKR_final.pdf

5. Екологізація лісокористування в контексті подолання глобальних екологічних загроз / за наук. ред. І. М. Синякевича. Львів : Камула, 2014. 592 с.

6. Дудюк В. С. Реформування системи управління лісовим господарством України: проблеми та перспективи. *Менеджмент і безпека: теоретичні та прикладні аспекти* : матеріали наук.-практ. інтернет-конф. (з міжнар. участю), приуроч. 15-річчю до дня створення кафедри менеджменту (м. Львів, 12 травня 2021 р.). Львів : ЛьвДУВС, 2021. С. 59–63.

7. Деякі питання реформування управління лісової галузі : постанова Кабінету Міністрів України від 07.09.2022 № 1003.